

Een Indruk van het Oberammergauer Passionsspiel.

in het geding voor Pilatus te midden van het volksgewoel, eenzaam, naakt, de handen geboeid, de doornenkroon op het hoofd, zwiĳgend op elken smaad en inderdaad koninklijk als een koning. Als hij dan eindelijk zal spreken . . . men hield den adem in. Maar het was al voorbij vóór men het wist, omdat de stem koel bleef, en reeds sprak weer Pilatus. Als een hond werd hij toen naar Herodes gesleept, en opnieuw herleefde de ontroering. Totdat hij weder den mond opende. . . .

Vanzelf volgt hieruit dat de tooneelen waarin het minst gesproken werd, het meest troffen.

„Het afscheid van Maria te Bethania” o. a., en bovenal het „Avondmaal”, waarin één hoogtepunt voor den geheelen dag: „De voetwassching”.

De schilderij van Leonard da Vinci, vaal van toon met alleen het kleed van oud Italiaansch blauw over den, in trappen oplopenden voorgrond, de gedekte tafel, lichtend in het midden. Scherp tegen den donkeren achterwand de fraaie koppen der discipelen. Dan staat Johannes, een mooie jonge figuur, die links naast den meester zit, op, ontleemt hem den wijnrooden mantel en bindt hem den witten schoot vóór. En zóó, onder een stilte, die den onbeweeglijken toeschouwer

de keel toeneep, knielt hij voor den eerste, voor den tweede, en zoo vervolgens. Twaalf maal. En het gebaar waarmede hij telkens, als in een liefkoozing, de voeten in de teederheid zijner handen nam en afdroogde aan den schoot, dat was wél het gebaar, dat de Vlaamsche meesters wisten.

De zachte ernst van deze symbolische verrichting, in strengen eenvoud volbracht, ontroerde diep, het werd een plechtigheid zóó onvergetelijk schoon als ik mij niet herinner ooit op eenig tooneel te hebben gezien.

Daarna, het breken van het brood, liet nog de stemming onaangetast, doch de hierop aansluitende handeling: het brengen van dit brood in den mond der discipelen, een spitse handbeweging met de onwillekeurige bevalligheid van vogelvoeren, verstoorde. En noch daarvóór, noch daarna is er meer iets geweest, dat dit eene, sublieme moment nabijkwam.

De bezoeker, voor wie een dergelijke ingrijpende aandoening een zeldzaamheid is, zal zich gelukkig achten ze op dien dag te hebben ondergaan.

Wie echter van het geweldig treurspel zijner verbeelding te Oberammergau de verwezenlijking hoopte, zal in deze ééne gulle bevrediging op den langen, als een koortscurve bewogen dag, zijn troost niet vinden en spijtig huiswaarts gaan.

